

De boekrol met de zeven zegels

Openbaring 5:1-14 (HSV)

R, Brinkman © 2014, www.yarah.nl

1 En ik zag in de rechterhand van Hem Die op de troon zat, een boekrol, van binnen en van buiten beschreven, verzegeld met zeven zegels. 2 En ik zag een sterke engel, die met luide stem uitriep: Wie is het waard de boekrol te openen en zijn zegels te verbreken? 3 Maar er was niemand in de hemel en ook niet op de aarde of onder de aarde die de boekrol kon openen of hem inzien.

4 En ik huilde erg, omdat er niemand werd gevonden die het waard was die boekrol te openen, te lezen of in te zien. 5 En een van de ouderlingen zei tegen mij: Huil niet. Zie, de Leeuw Die uit de stam van Juda is, de Wortel van David, heeft overwonnen om de boekrol te openen en zijn zeven zegels te verbreken. 6 En ik zag, en zie: te midden van de troon en van de vier dieren en te midden van de ouderlingen stond een Lam als geslacht, met zeven horens en zeven ogen. Dat zijn de zeven Geesten van God, die uitgezonden zijn over heel de aarde. 7 En Het kwam, en heeft de boekrol genomen uit de rechterhand van Hem Die op de troon zat. 8 En toen Het de boekrol genomen had, wierpen de vier dieren en de vierentwintig ouderlingen zich vóór het Lam neer. Zij hadden elk een citer en gouden schalen vol reukwerk. Dit zijn de gebeden van de heiligen. 9 En zij zongen een nieuw lied en zeiden: U bent het waard om de boekrol te nemen en zijn zegels te openen, want U bent geslacht en hebt ons voor God gekocht met Uw bloed, uit elke stam, taal, volk en natie.

10 En U hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters, en wij zullen als koningen regeren over de aarde. 11 En ik zag, en hoorde een geluid van vele engelen rondom de troon, van de dieren en van de ouderlingen. En hun aantal bedroeg tienduizenden tienduizendtallen en duizenden duizendtallen. 12 En zij zeiden met luide stem: Het Lam Dat geslacht is, is het waard om de kracht te ontvangen, en rijkdom, wijsheid, sterkte, eer, heerlijkheid en dankzegging.

13 En elk schepsel dat in de hemel, op de aarde, onder de aarde en op de zee is, en alles wat daarin is, hoorde ik zeggen: Aan Hem Die op de troon zit, en aan het Lam zij de dankzegging, de eer, de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. 14 En de vier dieren zeiden: Amen. En de vierentwintig ouderlingen wierpen zich neer en aanbaden Hem Die leeft in alle eeuwigheid.

Inleiding

De Openbaring aan Johannes is één van de moeilijkste boeken in de Bijbel voor veel mensen. Er is geen Bijbelboek waar zoveel verschillende uitleggingen aan worden gegeven. Het is ook een boek waarmee mensen, door er een vreemde uitleg aan te geven, hele vreemde opvattingen de wereld in slingeren.

Een boek als de Openbaring kun je op verschillende manieren bekijken en uitleggen.

Er zijn drie belangrijke *scholen* of methodes van uitlegging voor wat betreft de manier waarop de symboliek, de beelden en de inhoud van het boek geïnterpreteerd kunnen worden.

- **Uitleggen als Bijbelse profetie**

De inhoud van het boek, zeker in samenhang met de boeken Daniël, Ezechiël en andere eschatologische delen van de bijbel als een profetie van de eindtijd. Deze school kan verder worden onderverdeeld in:

1. een *historische uitleg* waarin het boek betrekking heeft op de gebeurtenissen in de eerste eeuw – waarbij opgemerkt moet worden dat er dan natuurlijk geen sprake is van profetie maar meer van 'duiding' van gebeurtenissen;
2. een *futuristische of eschatologische visie* waarin het boek betrekking heeft op toekomstige gebeurtenissen in de eindtijd;
3. een *algemeen-historische visie* waarin het boek de periode van de eerste eeuw tot de wederkomst omvat.

- **De historisch-kritische benadering**

welke populair werd onder- en door kritische theologen tegen het eind van de 19e eeuw. Deze benadering probeert het boek te begrijpen in het kader van de zogenaamde *apocalyptische literatuur*, die populair was binnen zowel de christelijke als joodse traditie sinds de Babylonische diaspora, het patroon van het boek Daniël volgend.

- **Literair kunstwerk**

Daarnaast zijn er nog die menen dat het boek Openbaring als een literair kunstwerk en verbeelding, zien, een “visioen als symbolische afbeelding van tijdloze overwinning van goed over kwaad”.

Zoals je ziet, alleen zo zijn we, op basis van de bekendste methoden, al snel in conflicterende uitleggingen verzeild geraakt zonder ook nog maar een woord te hebben gelezen of uitgelegd ...

Het probleem met deze methoden is dan ook dat de methode vooropstaat. Er wordt een aanname gedaan, en vandaar uit wordt een schriftgedeelte uitgelegd. En bij een boek als de Openbaring is er dan al snel geen touw meer aan vast te knopen als je verschillende methoden of uitleggers volgt.

De, mijns inziens, beste methode van het begrijpen van God's woord is de *“boerenverstand-theologie”*. Iedereen is in staat in grote lijnen God's woord met zijn gewone verstand te bevatten. Zelfs een boek als de Openbaring.

Context

Het eerste wat je doet, als je een deel als dit leest, is kijken naar de context – hoe past het gedeelte in het grotere geheel? Hoe zijn we bij dit gedeelte aangekomen, wat ging er aan vooraf?

Boerenlogica? Als je in het boek “Bartje” leest, en begint bij het bekende citaat: “Ik bid niet voor bruine bonen!” dan kon je wel eens denken dat Bartje een ongelovige was die in een opstandige puberale bui weigert te bidden voor zijn eten. Als je nou gewoon begonnen was bij hoofdstuk 1 van het boek, dan zou je anders weten, Bartje vloekt niet, gaat naar de zondagsschool en eert zijn ouders!

De Bijbel vergelijken met Bartje – het moet niet gekker worden.. toch? Nou, het gaat hier om het op de juiste manier lezen. En natuurlijk weten we allemaal dat we de context in de gaten moeten houden als we God's Woord lezen. Alles hangt samen, en de Schrift – zoals men zegt – “verklaart zichzelf”. Veel Bijbelleraren zeiden dan ook altijd “Je moet Schrift met Schrift vergelijken”. Helaas iets wat je de laatste 30 jaar niet meer zo vaak hoort.

Terug naar Openbaring 5. In hoofdstuk 4:1 zagen we dat Johannes een visioen van de Hemel had, en in het éérste vers zegt een stem: *“Ik zal u laten zien wat hierna moet geschieden”*. Hoofdstuk 4:1 wordt al héél verschillend geïnterpreteerd. Zo zijn er die daar de Opname in zien.

Ik vind het prima dat men dat wil, maar het kan mijns inziens nooit een goede verdediging van de leer van de Opname zijn en los daarvan, er zijn betere Bijbelgedeelten daarvoor aan te wijzen.

Het is een Visioen, en in het visioen, wordt ***hij*** uitgenodigd te kijken ***vanuit de Hemel*** wat er ***staat te gebeuren***. Zowel in de Hemel als op de aarde gebeuren er daarna allerlei dingen en Johannes beschrijft wat hij ziet en hoort. Dat “opklimmen” – of dat nou letterlijk of figuurlijk is, laten we even in het midden – slaat dus op Johannes. En nooit op de gemeente. Want, we lezen verder in hoofdstuk 4: “*meteen raakte ik in geestvervoering*” – de *gemeente raakt niet in geestvervoering*. Johannes raakt in geestvervoering. En in die toestand ontvangt hij gezichten, visioenen, openbaringen van de Here over wat er 'daarna' gaat gebeuren.

In hoofdstuk 4 beschrijft hij de situatie, de setting, waarin hij terecht komt; de Hemelse plaats. Hij is daar in de buurt van de troon van de Here en het is een wonderlijke omgeving. Hij ziet met 'mensenogen', en beschrijft met 'menselijke woorden' het onbeschrijflijke, de Hemelse gewesten, de troonzaal van de Here. Daar ontvouwt zich voor hem een bijzonder schouwspel en dat is waar we in hoofdstuk 5 dan terecht komen.

Aan de rechterhand

Vers 1 zegt dat Johannes ‘in de rechterhand’ van God een boekrol ziet, aan beide kanten beschreven. De rol is verzegeld met zeven zegels.

- De Rechterhand, waarin de rol wordt gehouden → Dit is het symbool van macht. Vanuit het Oude Testament geredeneerd is dit natuurlijk God die op Zijn Troon zit. De absolute soevereine God van Israël die regeert (de Troon) en er rechtvaardig over oordeelt.
- De Boekrol → een boek bevat kennis, informatie. Geschreven woord, dat vast staat. Want wat geschreven is, is in principe niet aan wijziging onderhavig. Normaliter was een rol aan één kant beschreven, maar deze aan twee kanten. Dit is een belangrijk feit. Deze rollen stonden namelijk bekend als rollen die voor persoonlijk gebruik waren en dus niet een boekrol met publieke informatie of een 'commerciele product'.

Daarom was het lezen er van voorbehouden aan de persoon zélf. Een dagboek of een persoonlijk verslag dus in het 'dagelijkse leven' van die tijd. De gedachte hier is dus dat de persoon, God, hier een rol vasthoudt die informatie bevat die alleen voor Hem persoonlijk bedoeld is.

Nu we dit weten – niet alleen vanuit de Bijbelse context maar ook vanuit de dagelijkse gebruiken uit die tijd, wordt opeens alles meer helder wellicht. De vraag van de Engel (vers 2) is: “*Wie is het waard de boekrol te openen en zijn zegels te verbreken?*” – en niemand op de aarde of in de Hemel was het waard om te zien wat God in Zijn persoonlijke boekrol had opgeschreven.

Je zou kunnen denken: “God zelf ook niet?” maar dat is niet aan de orde; het gaat om de vraag of er iemand, *buiten Hém*, waardig was iets te mogen zien van wat God's diepste gedachten en Zijn plan met de mensheid, met de wereld was en dat mocht doorgeven of 'openbaren'.

Johannes wordt daar emotioneel van, “ik huilde erg”, zegt hij. Dat er nu ook helemaal niemand op deze wereld was die God's diepste gedachten mocht kennen, lezen en doorgeven – dat raakte hem diep. *Niemand* was waardig genoeg. Helemaal *niemand* kan of kon zo tot God's diepste gedachten en wil naderen, het zou een verborgenheid moeten blijven... Totdat daar het Lam verschijnt.

We weten natuurlijk allemaal Wie dat is: de Here Jezus. De verzen 5-10 maken dit overduidelijk dat het alleen om de Here Jezus kán gaan. Hij is waardig bevonden, Hij mocht naderen en mocht God's diepste gedachten, wensen en wil kennen én ... openbaren!

De Zegels

Vervolgens ontvouwt zich in de navolgende hoofdstukken aan de hand van het openmaken van de zegels van de boekrol de dingen die 'komen gaan'.

Het verzegelen van een boekrol zorgt er voor dat

- de inhoud geheim blijft;
- het identificeert de afzender of eigenaar van de tekst, de schrijver.

Normaliter zou één zegel worden gebruikt, maar in dit geval zien we zeven zegels. We weten dat het getal '7' staat voor het volledig Goddelijke, het wordt ook wel het getal van de volheid genoemd.

Wist u dat er bijvoorbeeld

- 7 continenten;
- 7 oceanen;
- 7 kleuren in de regenboog;
- 7 muzieknoten (hele noten – C/D/E/F/G/A/B);
- 7 planeten (volgens de klassieke beschouwing) en uiteraard...
- zeven dagen in de week zijn?

Alles is in zevens verdeeld. Zo ook de zeven zegels. Het is de volheid, de volledigheid, van Gods' werk dat we hier in mogen en kunnen zien.

Niemand mocht of kon zomaar aan die zeven zegels komen, maar de Here Jezus wel. Hij, het zondeloze lam dat geslacht was mocht de zegels verbreken.

Bijzondere plaats

Vers 6 zegt vervolgens:

“En ik zag, en zie: te midden van de troon en van de vier dieren en te midden van de ouderlingen stond een Lam als geslacht”

en in vers 8:

“Toen Het de boekrol genomen had, wierpen de vier dieren en de vierentwintig ouderlingen zich vóór het Lam neer”

In vers 6 zie je dat er staat 'temidden van de troon', wat aangeeft dat de troon een hele vreemde vorm moet hebben gehad of dat Johannes de hele ruimte als 'de troon' bestempelt. Of is er iets anders aan de hand? Daarvoor moeten we kijken naar de rest van wat zich hier afspeelt.

Wie zijn die vier “dieren”?

Als eerste moet opgemerkt worden dat de NBG en HSV kiezen voor de vertaling 'dieren', maar dat bijvoorbeeld de (nieuwere) Engelse vertalingen kiezen voor 'levende wezens'. Het kan allebei. Maar ik heb er veel commentaren op nagezocht en allemaal menen zij dat 'levende wezens' beter is.

Darby zegt hierover bijvoorbeeld:

“Behalve dit zijn er vier dieren, letterlijk in het Grieks: levende wezens, in de kring van de troon zelf en rondom de troon – ze kunnen worden gezien als dat wat de troon vóórmf”

– Synopsys, 409

Scofield verwijst hier ook naar de vier dieren uit Ezechiël maar de aard van die dieren is anders in die zin dat ze er anders uitzien. Hoe ze er uitzien, lezen we in Openb. 4 namelijk, het 7e vers:

En het eerste dier leek op een leeuw, het tweede dier leek op een kalf, het derde dier had het gezicht als van een mens, en het vierde dier leek op een vliegende arend.

In de traditie worden sinds de 3e eeuw de vier Evangelie-schrijvers met precies dezelfde levende wezens vereenzelvigd:

- Matteüs wordt afgebeeld als gevleugelde mens (ook wel engel)
- Markus als gevleugelde leeuw
- Lukas als gevleugeld rund
- Johannes als gevleugelde adelaar of arend

Dat wil niet zeggen dat de Evangelisten deze 'vier dieren' waren, integendeel, Johannes is dan nog in leven en ziet het visioen. Hij is dus geen inwoner van de Hemelse Gewesten.

Sommigen verklaren aan de hand van de traditie dat dit wel zo is, ik denk persoonlijk dat de traditie dit, ten onrechte, zo 'ingekleurd' heeft.

We moeten daarom terug gaan naar het oude testament. In het Oude Verbond legerden zich de twaalf stammen om de Tabernakel – de Troon van God –, en wel als volgt:

1. drie stammen aan de Oostkant onder de banier van Juda, dat is de leeuw;
2. drie stammen aan de Zuidkant onder de banier van Ruben, dat is de mens;
3. drie stammen aan de Noordkant onder de banier van Dan, dat is de vliegende arend,
4. drie stammen aan de Westkant onder de banier van Efraim, dat is het rund.

Zo heeft God de twaalf stammen ingedeeld in viermaal drie, die samen een vierkant vormden, met aan elke zijde drie stammen en per stam onder 1 banier.

*Numeri 2:2 – De Israëlieten moeten hun kamp opslaan, ieder bij zijn vaandel, bij de herkenningstekens die behoren bij hun familie; zij moeten op enige afstand hun kamp opslaan rondom de tent van ontmoeting.
– Zie o.a. ook Gen. 49 voor de herkomst hiervan.*

Hier is het een afschaduwing van het hemelse plan. Het zijn dezelfde wezens, die hier genoemd worden: de leeuw, het gelaat van de mens, de vliegende arend en het rund. Je moet dan eigenlijk nu een hele studie gaan maken van de Tabernakel en de Wet maar dat gaat nu te ver. Laat ik volstaan met te constateren dat de Wet, de dienst in de Tabernakel, een 'schaduw' van het Hemelse was.

Hebr 8:5

Deze priesters doen dienst in een afbeelding en schaduw van de hemelse dingen, overeenkomstig een aanwijzing van God die Mozes ontving bij het voltooiën van de tabernakel. Want zie erop toe, zegt Hij, dat u alles maakt overeenkomstig het voorbeeld dat u op de berg getoond is.

In Openbaring 4:8 lezen we verder:

En de vier dieren hadden elk voor zich zes vleugels rondom, en van binnen waren die vol ogen. Ze hadden geen rust en zeiden dag en nacht: Heilig, heilig, heilig is de Heere God, de Almachtige, Die was, Die is, en Die komt!

Mijns inziens is het daarmee duidelijk dat **de vier dieren symbool staan voor de dienst aan God**, en zij doen wat Israël geacht werd te doen: God aanbidden en grootmaken.

Wie zijn de ouderlingen?

Wie zijn de ouderlingen of de 'oudsten'? Dat is niet zo moeilijk als het lijkt; door de hele Bijbel heen, zowel in het oude als het Nieuwe Testament zijn de oudsten zij die de gemeente onderwijzen en leiden. De oudsten in de Hemelse Gewesten doen dat ook hier, ze beantwoorden Johannes' vragen en spreken tot hem.

- We weten dat Israël uit twaalf stammen bestond, de 12 zonen van Jakob.
- De gemeente kende 12 apostelen.

Het zijn Israël en de Gemeente die we hier zien weergegeven – in de taak van onderwijzend, God lof gevend, God dienende, vrijwillig onderworpen aan de Here.

Sommigen menen dat de 24 oudsten voor de gemeente staan, en de vier wezens voor Israël. Dat zou je aan de hand van de tekst ook kunnen stellen. Maar dat is een discussie die mijns inziens weinig toevoegt aan de diepere boodschap.

De dienst aan Christus

Wat we van dit hemelse tafereel kunnen leren is het volgende:

1. God openbaart Zijn wil door Christus' Jezus en Hij heeft door de dood te overwinnen alle macht in Hemel en op Aarde → die macht is Hem *geschonken* uit de rechterhand van God, Hij is de énige die waardig is- en was hiertoe;
2. de heilige dienst aan God is een zichtbaar deel van, en wordt gesymboliseerd door de vier wezens, de dienst van Israël – dit was waartoe zij waren gesteld ^{Deut. 26:19};
3. de gemeente en Israël dienen God samen, zij zijn één in het Nieuwe Verbond. Er is geen onderscheid meer in Christus ^{Gal. 3:28; Kol. 3:11}.

Verder zien we eigenlijk door dit, en het vorige, hoofdstuk heen één aspect steeds weer naar voren komen: God wordt 'lof geofferd', Hij wordt aanbeden, toegezongen, ..

Psalm 22:4 zegt dan ook “*U troont op de lofzangen van Israël.*” – het beeld van God's Troon is niet compleet zonder de lof van hen die Hem dienen.

Johannes mag ons openbaren wat er in de Hemelse Gewesten gebeurt en wat er staat te gebeuren, namens de Here Jezus. Veel mensen vinden de Openbaring maar een 'duister' of 'onbegrijpelijk' boek. En mijn bespreking is zeker niet compleet. Er valt nog veel meer over dit gedeelte te zeggen, je zou zelfs hele andere dingen er over kunnen zeggen.

Wat ik echter zo prachtig vind om te zien is dat in dit schouwspel God zichzelf óók openbaart; als de Heilige die troont in de Hemelen maar wel zijn troon bouwt op de lofzangen van Zijn volk – en dat Zijn Volk is: zij die zijn Verlost door Hem die Waardig is, Christus Jezus.

De vier 'dieren' zeggen 'amen' – oftewel: dit is in overéénstemming met het Plan en de Dienst aan God, waarop vervolgens de 24 oudsten, het symbool van Israël en Gemeente, zich neerwerpen voor God en Hem aanbidden.